

SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA İLİŞKİN MERKEZİ SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. Bu testte 10 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdına işaretleyiniz.

1. On sekizinci yüzyılın ikinci yarısında Avrupa'da başlayan Sanayi İnkılabı, önemli gelişmelere neden olmuştur. Sanayileşen devletler, kendi endüstrileri için ham madde sağlayabilecekleri ve aynı zamanda yeni ürünleri satabilecekleri ülkeler aramışlardır. Bunun sonucunda eskiden beri ekonomik ilişkileri bulunan, siyasi ve askerî açıdan zayıflamış Osmanlı Devleti'ne yönelmişlerdir. Sanayi İnkılabı'nı gerçekleştirememiş bu devleti; geniş toprakları, nüfus yoğunluğu, sahip olduğu yer altı ve yer üstü kaynaklarıyla ham madde alanı ve pazar olarak görmüşlerdir.

Bu bilgiye göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanayi İnkılabı'nın etkileri, Avrupa'daki ülkeler ile sınırlı kalmıştır.
- B) Osmanlı Devleti, jeopolitik konumu nedeniyle güçlü bir ekonomiye sahip olmuştur.
- C) Osmanlı ülkesi, güçlü devletlerin sömürgecilik faaliyetlerine açık hâle gelmiştir.
- D) Sanayi İnkılabı, Osmanlıdaki ham madde kaynakları sayesinde gerçekleşmiştir.

2. Balkan Savaşları sonunda Osmanlı Devleti; Batı Trakya, Makedonya ve Arnavutluk'u kaybetti. Balkanlar'daki Osmanlı hâkimiyetinin sona ermesi üzerine burada yaşayan Türkler, azınlık durumuna düştüler. Türklerin çeşitli baskılarla karşı karşıya kalmaları nedeniyle Balkanlar'dan Anadolu'ya doğru büyük göç hareketleri gerçekleşti.

Bu bilgiye göre, aşağıdakilerden hangisinin Balkan Savaşları'nın bir sonucu olduğu söylenemez?

- A) Osmanlı siyasi haritasının değişmesi
- B) Balkanlar'daki Türk nüfus yoğunluğunun düşmesi
- C) Türklerin Balkanlar'daki toplumsal konumunun sarsılması
- D) Osmanlı Devleti'nin dış borçlarının azalması

3. Mustafa Kemal, Bulgaristan'da bulunduğu dönemde; operayı ilk kez burada izlemiş, Türklerin sorunlarıyla ilgilenmiş, onların kültürel hayatlarını geliştirmeleri için girişimlerde bulunmuştu. Bulgaristan'da yaşayan Türklerin çıkardığı gazeteleri takip etmiş, Bulgaristan Meclisinde yer alan Türk milletvekilleri aracılığıyla politikada etkili olmaya çalışmıştı.

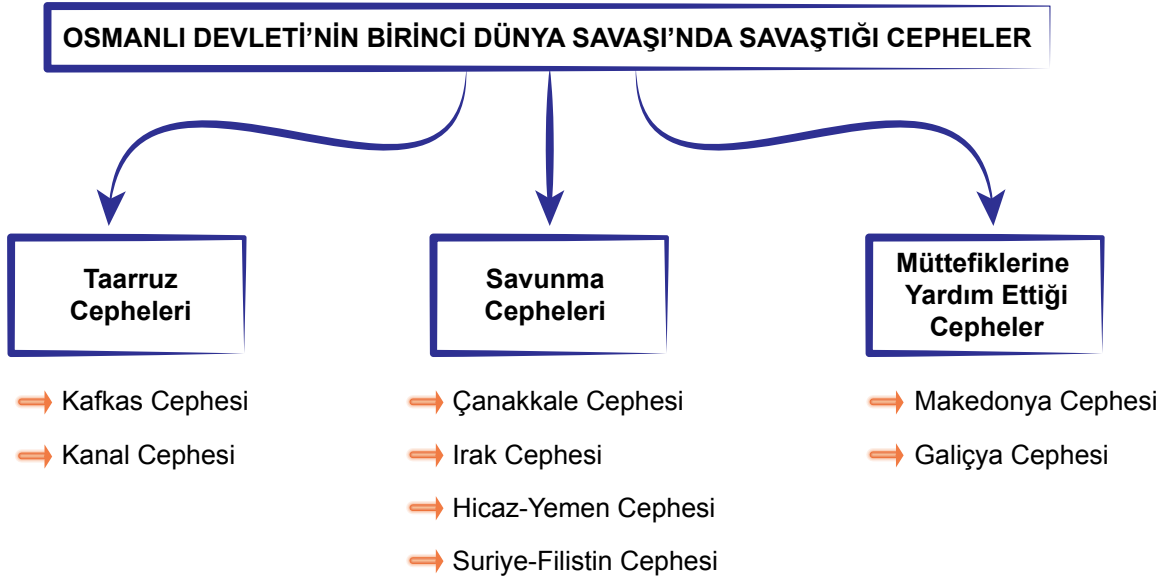
Buna göre, Mustafa Kemal'in Bulgaristan'daki faaliyetleriyle ilgili olarak;

- I. Sosyokültürel hayatı takip etmiştir.
- II. Bulgar ekonomisini geliştirmeye çalışmıştır.
- III. Bölgedeki siyasal gelişmelerle ilgilenmiştir.
- IV. Basın-yayın faaliyetlerine ilgi duymuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I, III ve IV D) II, III ve IV

4.

Bu şemaya göre, Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşılabilir?

- A) Hangi devletlerle savaşmıştır?
- B) Hangi bölgelerde savaşmıştır?
- C) Hangi cephelerde başarısız olmuştur?
- D) Hangi devletlere yardım etmiştir?

5. Çanakkale Zaferi; İtilaf Devletleri'nin savaşı kısa sürede kazanma planlarını suya düşürmüştür. Bu zaferle İtilaf Devletleri'nin Boğazları ele geçirmesi ve İstanbul'u işgali önlenmiştir. Hindistan'da İngiliz karşıtı gösteriler düzenlenmiş, müttefiklerinden yardım alamayan Rusya'da Bolşevik İhtilali gerçekleşmiş ve yeni yönetim savaştan çekilmiştir. Çanakkale Savaşları'ndan sonra Bulgaristan, İttifak Devletleri'nin yanında savaşa katılmıştır. Böylece Osmanlı Devleti ile müttefikleri arasında kara bağlantısı kurulmuştur.

Bu bilgilere göre,

- I. Birinci Dünya Savaşı'nın süresinin uzaması
- II. İtilaf Devletleri'nin müttefik kaybına uğraması
- III. Osmanlı Devleti'nin savaş dışı kalması
- IV. İngiltere'nin sömürgelerini kaybetmesi

sonuçlarından hangilerine Çanakkale Savaşları'nın neden olduğu söylenebilir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve IV	D) III ve IV

6. Aşağıda İzmir'in işgaline karşı gösterilen tepkilerden bazı örnekler verilmiştir:

- 23 Mayıs 1919'da Sultan Ahmet Meydanı'ndaki mitingde Halide Edip Hanım; "Atalarımızın ruhları önünde eğiliyor, onlara bugünün yeni Türkiye'si adına hitap ediyorum ki, silahsız olan bugünkü milletin kalbi de onlarınki gibi yenilmez kudrettedir." demiştir.
- Denizli'deki mitingde konuşan Müftü Ahmet Hulusi Efendi ise "Elinizde hiçbir silahınız yoksa bile üçer taş alarak düşmanın üzerine atın ve böylece eylemleri olarak karşılıklı bulunun!" diye fetva vermiştir.

Buna göre,

- I. Yabancı devletlerden yardım talebinde bulunulmuştur.
- II. Hükûmetin alacağı kararlara uyulması gerektiği vurgulanmıştır.
- III. Anadolu'nun çeşitli yerlerinde işgaller protesto edilmiştir.
- IV. Halk, her türlü imkânsızlığa rağmen mücadeleye çağrılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II	B) I ve IV
C) II ve III	D) III ve IV

7. Mondros Ateşkes Antlaşması şartlarının yerine getirilip getirilmediğini denetleyen İngiliz Subay Alfred Rawlinson 9 Temmuz 1919'da Mustafa Kemal Paşa ile Erzurum'da bir görüşme yapmıştır. Bu görüşmede Erzurum Kongresi'nin toplanması fikrinden vazgeçilmezse kuvvet kullanılarak buna engel olunacağı tehdidinde bulunmuştur. Mustafa Kemal Paşa ise "kongrenin muhakkak toplanacağını, milletin buna karar verdiğini, İngiltere hükümetinden ve Rawlinson'dan müsaade istenmediğini, Türk milletinin mecburi ve zaruri olarak, kuvvete kuvvetle karşı koyarak milletin kararını yerine getireceğini, ne pahasına olursa olsun kongrenin toplanacağını" kesin olarak belirtmiştir.

Erzurum Kongresi öncesi yaşanan bu gelişmelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İtilaf Devletleri, Türk milletinin örgütlenmesinin önüne geçmek istemiştir.
B) Mustafa Kemal Paşa, baskı ve zorlamalara karşı kararlılık göstermiştir.
C) Anadolu'daki direniş hareketi, İngiliz hükümetinin tehditleriyle engellenmiştir.
D) Kongrenin toplanma kararı, millet iradesine dayandırılmıştır.

8.

SAKARYA ZAFERİ

10-24 Temmuz 1921	5 Ağustos 1921	23 Ağustos 1921	10 Eylül 1921	13 Eylül 1921
Türk ordusu Kütahya-Eskişehir Muharebesi sonrasında Sakarya Nehri'nin doğusuna çekildi.	Meclis, Mustafa Kemal'i başkomutan olarak görevlendirdi. Bu yetkiyle Mustafa Kemal Paşa, 3 aylık süre içerisinde TBMM'nin askerî yetkilerini kullanabilecekti.	Yunan kuvvetleri, Ankara yönüne doğru taarruza geçti. Yunan kuvvetleri, taarruzda başarılı olamayınca bulunduğu hatlarda kalmaya karar verdi.	Türk ordusu, karşı taarruzu başlattı.	13 Eylül'e kadar Sakarya Nehri'nin doğusunda tek Yunan askeri kalmadı. 22 gün süren Sakarya Meydan Muharebesi, Türk'ün zaferi ile sonuçlandı.

Bu tabloya göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk ordusu, önce savunma daha sonra saldırı durumuna geçmiştir.
B) TBMM, Mustafa Kemal Paşa'ya olağanüstü yetkiler vermiştir.
C) Sakarya Savaşı, Yunan ordusunun saldırısıyla başlamıştır.
D) Türk ordusu, silah ve cephane bakımından Yunan ordusundan üstündür.

9. Atatürk, eğitim politikası konusunda şunları söylemiştir:

“En önemli ve verimli vazifelerimiz, millî eğitim işleridir. Millî eğitim işlerinde kesinlikle zafere ulaşmak lazımdır. Bir milletin gerçek kurtuluşu ancak bu şekilde olur. Bu zaferin sağlanması için hepimizin tek vücut ve tek düşünce olarak esaslı bir program üzerinde çalışması lazımdır. Bence bu programın iki esaslı noktası vardır: Sosyal hayatımızın ihtiyaçlarına ve çağın gereklerine uygun olması.”

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi Atatürk'ün bu görüşleri ile çelişmektedir?

- A) Eğitim sistemi, dışa kapalı olarak düzenlenmelidir.
B) Bağımsız ve özgür bir toplum için eğitim vazgeçilmezdir.
C) Eğitim programları, toplumun gereksinimlerini dikkate almalıdır.
D) Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmanın yolu eğitimde aranmalıdır.

10. Mustafa Kemal Paşa, Tekâlif-i Millîye Emirleri'ni yayımlama gerekçesini şu şekilde açıklamıştır:

“Harp, yalnız iki ordunun değil, iki milletin bütün varlıklarıyla ve ellerindeki her şeyle, bütün elde tutulur tutulmaz güçleriyle birbirleriyle karşı karşıya gelmesi ve birbiriyle vuruşması demektir. Milletin her ferdi, yalnız düşman karşısında bulunanlar değil; evinde, tarlasında bulunan herkes silahla vuruşan savaşçı gibi kendini ödev almış hissederek bütün varlığını mücadeleye verecekti.”

Bu gerekçeye göre, aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Savaşların sonucunu tarafların silah ve cephane miktarı belirler.
B) Savaşların kazanılmasında cephe gerisindeki çabalar da önemlidir.
C) Mücadele konusunda millî iradenin kararı esas alınmalıdır.
D) Bölgesel direnişler, zafere ulaşmada etkin bir yöntemdir.

**T.C. İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK**

1. C
2. D
3. C
4. B
5. A
6. D
7. C
8. D
9. A
10. B